

ټوليز تلقين

ارواپوهانو د وگړنيز (فردی) تلقين په اړه ډېر بحثونه کړي دي، خو د ټوليز تلقين اغيز هم، د يوې ټولني پر ژوند هماغومره دی، لکه د وگړنيز هغه چې پر وگړي دی. راځئ، د يوه وگړنيز تلقين کيسه درته وکړم، وايي يوکس په خوب کې خپسکې ونيوه، گومان يې وکړ، چې کوټه دومره راوړه شوې، چې نور نو ده ته د سا راکنبلو لپاره هوا نده پاتې، د سړي ساه بنده بنده کېده او نژدې و خپک شي، خولې پرې راماتې وي، ناڅاپه يې په فکر کې وکړ چې کړکې پرانيزي، نو هوا به راشي، ورپاڅېده، تياره وه، د کړکې لاستې يې ونه مونده، ساه يې نوره هم بنده شوه، وارخطا شو او بښينه يې ماته کړه، هوايي کش کړه، سړي يې ډک شول او بيرته ځملاست آرام ویده شو... سهار چې راکېناست، لمر راځتلې و، چې گوري په کوټه کې دهنډارې ټوټې پرې دي، د شپې کيسه ورپه ياد شوه، خو څه گوري، چې په ديوال کې يې د مخ کتلو هينداره ماته کړې ده، کړکې جوړه روغه ده او دکوټې هوا هماغه دمانبام هواده. ارواپوهان وايي، چې سړی په خوب کې تلقين شوی و، چې هوا خلاصه شوی ده او کله يې چې هينداره ماته کړه بېرته تلقين شو، چې هوا راغله، د ده د ارگانيزم دواړه غوښتنې روانې وي نه جسمي، هوا ته اړتيا او دهغي پوره کېدل دسېرو اړتيا نه، بلکې د لاشعوري اختلال له امله وه. ټوليز تلقين هم ټولنه همداسې بحراني کولای شي، زه له همداسې يوه حقيقت سره څو شپې مخکې په يوه مېلمستيا کې مخ شوم، دکليوالو يوه مېلمستيا وه، په هغې کې د سپينرېرو او مشرانو تر څنگ څو پاڅه ځوانان هم و، يو يې سليم نومیده، د خبرو پرمهال پوه شوم، چې د سوداگرۍ او توليد يو وړوکی کاروبار لري، کومه توليدي کارخانه يې جوړه کړې او ژونديې هم بد ندي، دا سړی له څو اړخونو په زړه پورې و؛ ځواکمنه اراده يې درلوده، لوړې زدکړې يې نه وې کړې، خو په ولسي ژبه ډير فصيح او بليغ غږېده، په خبرو کې يې ځواکمن منطق ليدل کېده او ډير ژر يې د ټول مجلس روان باور په بل مخ واراوه او ټول يې دي ته اړ کړل، چې خبرې يې ورسره ومني، خبره په دې کې وه چې ټولو شکايت کاوه: بهرنيان به ووځي، گاونډيان به بيا دلته انډوخر جوړ کړي، بس دا د افغانستان قسمت دی، دا وطن والله که جوړ شي، ټول خلک بهر ته روان دي، زمکې او کورونه بېرته ارزانه شول، کاروبار ولاړدی او.....

سليم دا هر څه اوريدل، خو په يوه مناسبه موقع کې يې په خبرو پيل وکړ: و ه وروړه کله چې مور پخپله وايو چې نه جوړېږي، نو داوطن به څنگه جوړ شي؟ راځئ يوځل ټول ووايو، چې نه دا وطن جوړېږي، نو په خدای، چې جوړېږي. زه خو واييم، چې گاونډيان پخپله د ورانۍ خواته روان دي، بس تاسو بېغمه اوسئ وطن به داسې جوړ شي، چې پوښتنه يې مکوه يوازې تاسو خپل فکر بدل کړئ او سر له همدې نن څخه هر يو بل ته وياست، چې انشالله وطن جوړېږي ...

سليم د خپلو خبرو لپاره بېشمېره دلایل راوړل، خپل ځان يې وېنود، چې څنگه يې له هېڅ څخه پيل وکړ او اوس په يوه سوداگر بدل شوی دی، ده ويل بېشمېره ستونځې يې ليدلې دي، له فاسدو مامورينو سره مخامخ شوی دی د يوه لاسليک لپاره يې اونۍ اونۍ منډې کړې دي، خو ناهيلې شوی ندي او بالاخره يې کارخونه جوړه کړې ده او اوس سل کسه افغانان پکې بوخت دي، سليم ويل: له ماسره پوښتنه همدا وه، چې ولې يې پاکستانی او ایرانی کولای شي او زه يې نشم کولای؟ ده وويل ما چې له هر چا سره خبرې کړي دي، چې ولې افغانستان نشي جوړيدای؟ دليل يې نه درلوده.

د سليم خبرې اوږدې وې، خو ماورڅخه همدومره زده کړل، چې د افغانيزم يو اصل دا دی، چې ټوليز ذهنيت بايد په مثبت او رغنده تلقين سره ترميم کړو، منفي ټوليزو تلقينونو سره مو د ټولني بيخ ورايستلی دی، ټول مو بې ارادې کړي دي، منفي تلقين ټولنه له دننه څخه لکه مورپانه خوري او مور پخپلو لاسونو ځانونوته قبرونه باسو. که اته وېشت ميليونه وگړي د دوه ورځو لپاره فکر وکړي، چې هېواد يې جوړېږي او دهمدوی په لاس جوړېږي، نو دغه باور به يو ملي فکري بدلون ته لاره هواره کړي داسې باور، چې اوس مو په لوی لاس شړلی او تبعيد کړی دی. داسې باور که سل په سلو کې ريښتيني هم نه وي، کولای شي مور له مرگه وژغوري، که کړکې نه شو خلاصولی نو راځئ د ديوال هينداره ماته کړو او ساه راوکاږو، هوا به راشي، خو موربه له مرگه ځان ژغورلی وي، دا ځکه چې د افغانستان د نه جوړيدو فکر هماغومره دروغجن دی، لکه د هغه سړي خوب چې دروغجن و، هغه فکر کاوه، چې په کوټه کې د ده د ساه کېنلو لپاره هوا نشته، حال دا چې هوا وه، خو دی ناسم تلقين شوی و. مور له همداسې خپسکې سره مخامخ يو، افغانستان د جوړيدو لپاره هر څه لري، خو مور د دښمنانو رواني جنگ داسې تلقين کړي يو، چې گواکې دا وطن نه جوړېږي راځئ هينداره ماته کړو او ووايو، چې نه!! جوړېږي، په خدای قسم، چې جوړېږي.

دا تبلیغات، چې نه جوړیږي، د ښکېلاکګرو د رواني جګړې یوه برخه ده، د دښمنو ګاونډیو د استخباراتو دسیسه ده، حقیقت نده .

ستونځي شته، خنډونه هم ډېر دي، خو د دې ستونځو او خنډونو د له منځه وړلو لارې هم ډیرې دي، هغه سړی که له بستره نه وای پاڅېدلی او هینداره یې نه وای ماته کړي نو مړ به و.

راځئ د دې ناسم باور هینداره ماته کړو. یوه موده د شکایتونو د پرسولو پر ځای ولس ته د باور ورکولو هڅه وکړو، ولس تلقین کړو، چې دوی هرڅه کولای شي او دا هېواد تر بل هر هېواده ښه جوړیدلای شي، یوازې د سلیم په څېر اراده غواړي او د سلیم باور ته اړتیا شته، په منطق او عقل د سلیم په څېر د اکثریت منفي باور په وړاندې یو معقول مقاومت په کاردی او ټول په دې قانع کول پکار دي، چې د دروغجن باور هینداره باید ماته کړو.

رسنی، په رسنیو کې ناست کار پوهان، ښوونکي، دیني علما، میندې او پلرونه، هنرمندان او لیکوالان ښایي د یوه ملي کمپاین په بهیر کې دغه باور رامنځته کړي، چې : که افغانان وغواړي او کار وکړي، نو افغانستان جوړیږي. همدغه اغیزمن لوري لږترلږه موجود دروغجن باور له منځه وړلای شي، چې د پردیو دسیسه ده او خلک یې پر ځان بېباوره کړي؛ ګواکې دا وطن ازلي بدمرغه دی او د جوړیدو وړتیا نلري، هغوی چې داسې باور خپروي، په وطن کې زهر شیندي، راځئ اته ویشتمیلونه دروغجنې هیندارې ماتې کړو، ژوره ساه وباسو او کار پیل کړو، یوه یوه مثبت هڅه وکړو، یوه اونۍ وروسته وګورئ، چې افغانستان جوړیږي که نه؟